

Jiří Glet

Turistický průvodce III.

zajímavosti z českých hradů a zámků

21 rodinných výletů
v Libereckém, Pardubickém a
Královéhradeckém kraji

 KNIHY.CZ

***Turistický průvodce III.
zajímavosti z českých hradů a zámků
Jiří Glet
říjen 2016 jako 40. publikace vydavatelství
Vydavatel: Pavel Kohout (www.kknihy.cz)***

ISBN:
epub: ISBN 978-80-7570-005-6
mobi: ISBN 978-80-7570-006-3
pdf: ISBN 978-80-7570-007-0

Úvod	5
Liberecký kraj.....	6
1. Z hradu Bezdězu na Máchovo jezero	7
2. Z hradu Sloupu na Panskou skálu	10
3. Hrad Trosky, pověst o Babě a Panně	13
4. Z hradu Frýdlantu na zámek Grabštejn a do Hrádku nad Nisou	15
5. Ze zámku v Zákupech do České Lípy.....	19
6. Ze zámku Sychrova do Českého Dubu.....	22
7. Z Turnova na zámek Hrubý Rohozec a hrad Frýdštejn	25
8. Zámek v Jilemnici	28
Královéhradecký kraj.....	31
9. Pověst o hradu Kostí	32
10. Ze zámku v Ratibořicích do České Skalice	35
11. Vrchlabí je nástupním místem do našich nejvyšších hor Krkonoš	38
12. Zámek Hrádek u Nechanic	41
13. Ze zámku v Opočně do Dobrušky	43
14. Ze zámku v Rychnově n.K. na zámek v Doudlebech nad Orlicí.....	46
15. Ze zámku v Náchodě na zámek v Novém Městě nad Metují	49
Pardubický kraj	54
16. Ze zámku v Pardubicích na hrad Kunětická hora.....	55
17. Zámek v Litomyšli je zapsán do památek UNESCO	58
18. Zámek ve Slatiňanech.....	61
19. Ze zámku v Cholticích na hrad Lichnici.....	63
20. Ze zámku v Chrastu na hrad Košumberk.....	65
21. Zámek Nové Hradky bývá nazýván českým Versailles	67
Další knihy ze série.....	69
Tiráž	70

Úvod

V třetím dílu turistického průvodce navštívíte poslední české tři kraje a to Liberecký, Královéhradecký a Pardubický kraj. V dalších dvou dílech se pak již vydáte na Moravu a do Slezska.

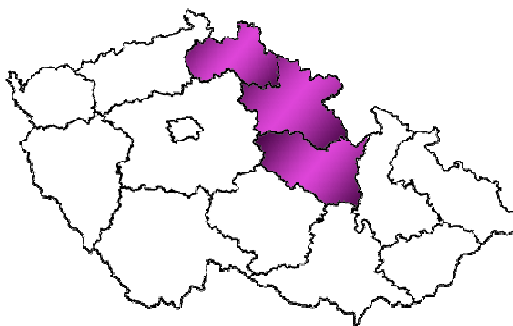
Taky v tomto dílu se jako obvykle vydáte na 21 rodinných výletů. Základem těchto výletů jsou sice naše hrady a zámky, o kterých se zase dozvíte mnoho zajímavostí, navštívíte však taky další turistické cíle a atraktivity, expozice určené dětem a krásnou přírodu.

Můžete navštívit hrad Bezděz, Sloup, Trosky, Kost, Frýdlant, Košumberk a řadu dalších. Východní Čechy jsou krajem krásných zámků a mnoho z nich dle tohoto turistického průvodce můžete taky navštívit. Tak zde uvedu alespoň zámky Zákupy, Grabštejn, Sychrov, Ratibořice, Hrádek u Nechanic, Slatiňany, Nové Hrady, Opočno a Litomyšl.

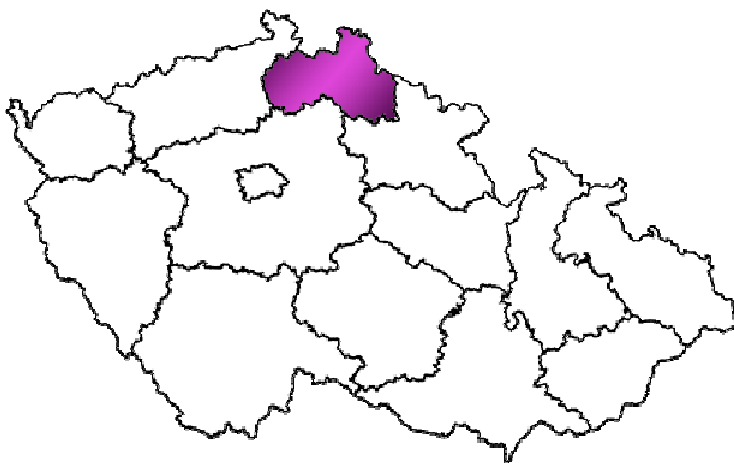
Poněvadž se jedná o rodinné výlety, myslel jsem samozřejmě rovněž na děti. Tak například s nimi můžete navštívit Muzeum Čtyřlístku v Doksech, Muzeum panenek a medvídků v Troskovicích u hradu Trosky, Kočičí hrádek u zámku ve Slatiňanech, Šťastnou zemi v Radvánovicích u Turnova, Muzeum hraček v Rychnově nad Kněžnou, Muzeum domečků, panenek a hraček v Litomyšli a expozice na zámku v Zákupích, Sychrově, Pardubicích a na hradech Kunětické hoře a Frýdlantu.

K létu patří vodní radovánky a tak u některých turistických cílů jsou uvedeny plavecké areály, letní a přírodní koupaliště. V severních a východních Čechách můžete taky poznat pěknou přírodu Lužických a Jizerských hor, Orlických hor, Krkonoš, Českého středohoří, Českého ráje a Polabí.

Jiří Glet

Liberecký kraj

1. Z hradu Bezděz na Máchovo jezero

Gotický hrad Bezděz, dominanta Máchova kraje, byl nejenom opěrným bodem královské moci v severních Čechách, ale výrazně se zapsal taky do našich národních dějin.

Hrad byl založen na kopci 604 m. n. m. v roce 1264 českým králem Přemyslem Otakarem II. Když tento král v roce 1278 padl na Moravském poli, na hradě Bezdězu byl vězněn teprve sedmiletý kralevic Václav, budoucí král Václav II., se svou matkou Kunhutou. Král Václav II. taky dokončil stavbu, vybudováním nejcennější části hradu, kapli zasvěcené archandělu sv. Michalu.

Albrecht z Valdštejna na hradě v 17. století založil klášter augustiánů poustevníků a pak hrad patřil emauzskému klášteru. V 18. století však byl již hrad opuštěn a začal se měnit ve zříceninu. Hrad je postupně rekonstruován. Bezděz silně zapůsobil na básníka Karla Hynka Máchu, který jej navštívil celkem šestkrát.

Můžete si prohlédnout areál hradu s královským palácem, purkrabství a gotickou kapli archanděla sv. Michala. Z Velké věže, vysoké 30 m, je jedinečný rozhled po Českém středohoří.

Čertova věž je vysoká 20 m a její název vysvětluje tato pověst: Ve věži prý se usídlili čerti a rušili bohoslužby. Podařilo se je však vyhnat, právě díky tomu, že hradní kaple byla zasvěcena archanděli sv. Michalovi, vítězi nad ďáblem. Podle přístupové cesty na hrad jsou postaveny barokní kapličky křížové cesty.

Máchovo jezero

Pod hradem Bezdězem se na ploše 284 ha rozkládá Máchovo jezero. Jeho původní název byl Velký rybník, který v roce 1366 založil císař Karel IV.

Máchovo jezero je velmi oblíbené rekreační místo. Na břehu jezera, obklopeného borovými lesy, jsou čtyři velké písčné pláže a možnost sportovního vyžití na toboganech, šlapadlech, surfech a lodičkách. Je zde řada hotelů, kempů a chatových osad. V letní sezóně je v provozu taky lodní doprava a výletní parníky brázdí vlny jezera.

Uprostřed jezera se nacházejí dva ostrůvky zvané Myší zámek a Kachní ostrov. Tyto ostrůvky jsou však veřejnosti nepřístupné, neboť jsou významnými ornitologickými rezervacemi. Na pískovcové skále Myšího zámku se zachovaly zbytky středověké tvrze, které byly romanticky upraveny v 19. Století.

Doksy

Na jižním břehu Máchova jezera leží městečko Doksy, významné středisko rekreace. Doksy byly založeny již ve 13. století a dnešní ráz městečka je převážně empírový. Ze zdejších památek vyniká ve Valdštejnské ulici stojící renesančně – barokní zámek s věží, obklopený anglickým parkem. Na náměstí vás zaujme barokní mariánský sloup a nad náměstím stojí barokní kostel sv. Bartoloměje a Nanebevzetí Panny Marie.

Památník K. H. Máchy

V Máchově ulici, v bývalém roubeném špitálu, má sídlo Památník K. H. Máchy. V památníku si můžete prohlédnout expozici věnovanou době a dílu tohoto romantického básníka a ukázky různých vydání Máchova Máje. Také je zde umístěna expozice věnována rybářství a rybníkářství na Českolipsku a nejvýznamnějším rybníkům v regionu.

Muzeum Čtyřlístku

Na komiksových příbězích Čtyřlístku vyrostla již nejedna generace čtenářů a čtenářek a taky dnešním dětem se Čtyřlístky líbí. Co si budeme povídat, taky mnozí dospělí rádi sáhnou po Čtyřlístku a zejména staré sešity jsou mezi sběrateli velmi ceněny.

Proč však muzeum těchto seriálových komiksů bylo založeno právě v Doksech? No proto, že ve zdejším kraji vlastně Čtyřlístek vznikl. Výtvarník Jaroslav Němeček, který před šestačtyřiceti lety úspěšný komiks vytvořil, má totiž nedaleko Doks chalupu, na které často pobývá. Většina komiksových příběhů se v okolí Doks taky odehrává. Z Doks se staly Třeskopsky, z hradu Bezdězu hrad Bezzub a z Máchova jezera rybník Blatáček. Muzeum Čtyřlístku bylo zřízeno ve Valdštejnské ulici, v podkroví městské knihovny v Doksech.

Můžete si zde prohlédnout Pind'u, Bobíka, Myšpulína a Fifinku v životní velikosti, nahlédnete do Fifinčiny kuchyně a seznámíte se s Myšpulínovými vynálezy. Děti si mohou v muzeu hrát a kreslit, pro nejmenší návštěvníky jsou připraveny naučné hry s tematikou komiksu. Muzeum Čtyřlístku v Doksech, to je prostě zábava pro celou rodinu.

2. Z hradu Sloupu na Panskou skálu

Skalní hrad Sloup je skvělou ukázkou toho, jak naši předkové dokázali využít přírodního terénu k vybudování pevnosti. Hrad stojí na osamoceném pískovcovém suku, který dosahuje výšky 35 m. Hrad byl postaven koncem 13. století šlechtickým rodem Ronovců a střežil starou solnou cestu z Míšní do Žitavy. V průběhu dalších staletí hrad patřil několika šlechtickým rodům. V době husitských válek se zde dokonce usadil loupeživý rytíř Mikeš Pancíř ze Smojna, který z hradu podnikal loupeživé nájezdy na lužická města. Za třicetileté války byl hrad obsazen a následně vypálen švédskými vojsky.

V roce 1680 daroval hrad hrabě z Kokořova poustevníkům, kteří skalní prostory upravovali podle svých představ a dali hradu současný vzhled. Ve skále vytesali nové místnosti a výklenky pro křížovou cestu a z jedné velké skalní místnosti zřídili chrám zastřešený kopulí. Poustevníci žili na hradě až do roku 1785, kdy poustevnu císař Josef II. zrušil.

Na vrcholu skály se nachází vyhlídkové terasy přibližně 90 m dlouhé a 60 m široké, které jsou porostlé borovicemi a duby. Na terasách najdete taky sochu poustevníka, který se dívá dalekohledem směrem k Samuelově jeskyni. Tuto jeskyni můžete navštívit na turistické cestě vyznačené od hradu. Na horní plošině je zajímavá hladomorna vyhloubená do skály a její stěny jsou kolem dokola pokryty reliéfy a rytinami, které tu kdysi dávno vytvořili lidé věznění na hradě Sloupu. Přímo pod hradem se nachází hradní rybník.

Samuelova jeskyně

Tuto jeskyni vyhloubil Samuel Görner, který v ní počátkem 18. století žil. Tento svérázný poustevník zde vyráběl brýle a dalekohledy, i když byl vyučený zahradníkem. Samuelova jeskyně se skládá z předsíňky, která zároveň sloužila jako kuchyň, a obytné místnosti s okny. V roce 1735 pak poustevník přesídlil do poustevny na hradě Sloupu a jeskyně zůstala opuštěná. Skála s jeskyní byla upravena jako vyhlídka. Z této vyhlídky je pěkný pohled na Sloup, Nový Bor a Lužické hory.

Malebná obec Sloup v Čechách leží na úpatí Lužických hor. V obci stojí barokní, empírově upravený zámek, který je však veřejnosti nepřístupný. Na zámek navazuje zahrada a zámecký park. V zámecké zahradě je krásná barokní kašna s postavou Neptuna a delfínem. V zámeckém parku rostou cenné dřeviny a pěkná lipová alej vede až k barokní kapli sv. Jana Nepomuckého. V obci stojí rovněž barokní kostel sv. Kateřiny a řada barokních soch, z nichž vyniká mariánský sloup a Kalvárie.

Radvanecký rybník

Na severním okraji obce Sloupu v Čechách, uprostřed lesů, leží Radvanecký rybník s travnatou a písčitou pláží, který je oblíbeným přírodním koupalištěm. Je zde taky restaurace s letní terasou, letní tábořiště s chatkami, hřiště na plážový volejbal, skluzavka a půjčovna loďek.

Pokud se vám zalíbilo pobýt v kraji rybníků, čistých lesů a romantických skal, můžete si udělat ještě výlet k přírodní památce Panské skály, která stojí asi 9 km severozápadně od hradu Sloupu. Na této cestě navštívíte taky dvě městečka se starobylou sklářskou tradicí, Nový Bor a Kamenický Šenov.

Nový Bor

Městečko Nový Bor se nachází přibližně 4 km severozápadně od hradu Sloupu. V okolí dnešního Nového Boru a Cvikova vznikly první sklářské hutě již ve 13. století, v době kdy českému království vládl král Přemysl Otakar II. V tomto kraji byly totiž výborné podmínky pro rozvoj sklářství. Byly zde hluboké lesy, které poskytovaly palivo pro tavbu skla a zejména pak zde na povrch vystupovaly vydatné křemenné žíly a právě křemen byl potřebnou surovinou pro tavení skla.

Městečko Nový Bor je však mladé. Ještě počátkem 18. století zde stával pouze statek a pak ves, která byla v roce 1757 povýšena na městečko. Ještě v 18. století

Nový Bor získal jako sklářské město světovou proslulost. V městečku je taky známá sklářská škola.

Na náměstí Míru stojí barokní kostel Nanebevzetí Panny Marie se vzácnými rokokovými varhanami. Ve městě stojí taky řada hodnotných empírových domů.

Sklářské muzeum

V jednom empírovém domě na náměstí Míru má sídlo Sklářské muzeum. Je v něm umístěna zajímavá expozice o historii a vývoji sklářství v regionu od 17. do 20. století. Kromě samotných sklářských výrobků dokumentuje muzeum ukázky pracovních postupů, například malování, broušení a rytí skla. Můžete si zde taky prohlédnout modely sklářských dílen.

Kamenický Šenov

Další sklářské městečko Kamenický Šenov najdete přibližně 5 km západně od Nového Boru. Městečko leží na rozhraní Lužických hor a Českého středohoří.

První zmínka o obci pochází z roku 1362, na město však byl Kamenický Šenov povýšen až v roce 1900. Kamenický Šenov je známý svoji slavnou sklářskou tradicí, která sahá až do 17. století. Světovou proslulost pak získal výrobou křišťálových lustrů. V roce 1856 zde byla založena sklářská škola, se zaměřením a umělecké zpracování skla, první škola tohoto druhu v Evropě. Ve městě stojí barokní kostel sv. Jana Křtitele a řada historických domů z 18. a 19. století.

Sklářské muzeum

V historické budově naproti kostela má sídlo sklářské muzeum. Zdejší zajímavá muzejní expozice zahrnuje především ryté a broušené sklo ze 17. až 20. století a křišťálové lustry. V muzeu se konají rovněž krátkodobé historické výstavy a výstavy prezentující práce současných sklářských výtvarníků.

Panská skála

Na okraji Kamenického Šenova se nachází přírodní památka, čedičový vrch 597 m. n. m., který je nejznámější geologickou rezervací u nás. Panskou skálu znáte z oblíbené filmové pohádky Pyšná princezna. Právě u této skály se na svém útěku ukrývají princ Miroslav s princeznou Krasomilou.

V 18. století zde býval lom, ve kterém dnes můžete spatřit pěknou ukázkou sloupové odlučnosti čediče. Nacházejí se zde pěti až šestiboké pravidelné čedičové sloupce o průměru 20 – 40 cm, které jsou až 12 m dlouhé. Tento zajímavý přírodní, kamenný útvar připomíná píšťaly varhan, a proto se taky nazývá Kamenné varhany. Pod Panskou skálou je romantické malé jezíčko.

Panská skála patří mezi naše největší turistické atrakce a je hojně navštěvovaná našimi i zahraničními turisty. Z Panské skály je taky pěkný výhled na městečko Kamenický Šenov a okolní krajinu.

3. Hrad Trosky, pověst o Babě a Panně

Hrad Trosky je symbolem Českého ráje. Takovou siluetu hradu se dvěma věžemi na čedičových vyvýřelinách nenajdete totiž nikde jinde na světě.

Hrad nechal postavit v roce 1380 Čeněk z Vartenberka. Základem hradu se staly dvě věže na čedičových skaliscích, které lidé výstižně pojmenovali. Vyšší a štíhlejší 57 m byla pojmenována Panna a nižší pak Baba 47 m. Hřbet mezi dvěma skalisky byl zastavěn hradními budovami a opevněn hradbou.

Hrad Trosky získal později český král Václav IV., který jej věnoval pánům z Bergova. Za časů vlády pánů z Bergova taky pochází nejznámější pověst o Babě